

Keskustelun aiheita

1. Lukekaa katkelma näytelmän alusta.

- Millainen kuva eri henkilöistä muodostuu? Ketkä nousevat näytelmän kannalta keskeisiksi?
- Millaisiin tuleviin ristiriitoihin teksti viittaa?
- Mistä näytelmässä voisi olla kyse?
- Millainen mielikuva tekstin perusteella syntyy realismin ajan kirjallisuudesta?

2. Lukekaa näytelmä vaiheittain ja keskustelkaa.

a) Anna Liisan valinta -ryhmäkeskustelu ensimmäisen näytöksen lukemisen jälkeen:

- Miksi Anna Liisan pitäisi valita Johannes?
- Miksi Anna Liisan pitäisi valita Mikko?

b) Keskustelua toisen näytöksen lukemisen jälkeen:

- Miten Anna Liisan pitäisi nyt toimia? Entä Anna Liisan vanhempien?
- Mitä Johanneksen pitäisi tehdä? Entä Mikon?

3. Valitkaa pareittain tai pienessä ryhmässä väite ja perustelkaa se:

Anna Liisa on paha.

Mikko on paha.

Anna Liisa on uhri.

Husso haluaa vain poikansa parasta.

Riikka ja Kortesus haluavat tyttärelleen hyvää.

Anna Liisa aiheuttaa häpeää läheisilleen.

Anna Liisan rikosta ei voi ymmärtää.

Anna Liisa teki oikein tunnustaessaan rikoksensa.

Anna Liisan ei olisi pitänyt kertoa teostaan rovastille.

Jos Mikko ei olisi palannut takaisin, Anna Liisan teko olisi pysynyt salassa.

Mikon olisi pitänyt pysyä poissa.

Johannes rakastaa Anna Liisaa.

Mikko rakastaa Anna Liisaa.

Lukijan myötätunto on Anna Liisan puolella.

Lukijan myötätunto on Mikon puolella.

Lukijan myötätunto on Johanneksen puolella.

Anna Liisa ei ole terve.

Näytelmä on edelleen ajankohtainen.

4. Monologeja ja keskustelua

- a) Lukekaa näytelmä ja valitkaa henkilöahmoista joku, josta kirjoitatte lukemisen jälkeen henkilökuvan.
- b) Keskustelkaa lukemisen jälkeen, mitä kysymyksiä teos herättää teissä ja mitä teemoja se mielestänne käsittelee.
- c) Laatikaa yksin monologeja tai suunnitelkaa ja dramatisoikaa pienissä ryhmissä tilanteita, joissa henkilöt kohtaavat ja keskustelevat. Esittäkää monologit tai keskustelut.

Aihe-ehdotuksia:

- Anna Liisa, isä, äiti ja rovasti keskustelevat siitä, miksi näin kävi.
- Anna Liisan isä ja äiti pohtivat, mikä on heidän osuutensa asiaan TAI miten he selviävät tilanteesta.
- Husso pohdiskelee monologissaan, meneekö oman lapsen etu kaiken muun edelle.
- Anna Liisa miettii monologissaan, mikä hänessä muuttui.
- Johannes ja Mikko keskustelevat, mitä he odottavat rakkaudelta ja avioliitolta.

5. Paneelikeskustelu

Järjestäkää paneelikeskustelu aiheesta ”Tuhoutuuko Anna Liisan elämä?”. Paneelin puheenjohtaja ja keskustelijat valmistautuvat etukäteen. Yleisö voi osallistua keskusteluun pyytämällä puheenvuoroa.

6. Keskustelu- ja kirjoitustehtäviä (Annika Turta, Minna Virta)

- Katsotaan Tuija-Maija Niskasen ohjaaman elokuvan (*Anna Liisa*, 1988) alku ja verrataan sitä Canthin näytelmän alkuun. Miten ne poikkeavat toisistaan? Minkälaista symboliikkaa elokuvan alussa on?
- Tarkastellaan Maija Vilkkumaan laulun *Anna-Liisa* (levyiltä *Totuutta ja tehtävää*, 2006) ja Canthin näytelmän välistä intertekstuaalisuutta.
- Eritellään toiston ja vastakohtien merkitystä Vilkkumaan laulusanoituksessa *Anna-Liisa*.
- Luetaan Ilta-Sanomissa julkaistu uutinen (<http://www.is.fi/kotimaa/art-2000000114537.html?nomobile=2>), joka käsittelee avioliiton ulkopuolista seksiä 1800-luvun lopulla. Keskustellaan 3–5 hengen ryhmissä tavoitteellisesti Ilta-Sanomien tekstiä hyödyntäen ja siten kontekstittietoisina siitä, ketkä ovat Canthin näytelmässä syyllisiä, ketkä syyttömiä ja ketkä hyviä, ketkä pahoja.